

desembarcar en lloc, i per tant, tant les bateries instal·lades a Roses, com les de front de les ruïnes no dispararen cap tret per aver fugit el barco, sense visitar les ruïnes.

El pànic fou de gran nerviositat entre els milicians estar convensuts que els del barco ó avien desembarcat la tripulació, ó vindria bombardejant per tot el golf, fins feren desconectar l'electricitat quedant a les fosques, en la Vila de L'Escala hi en nostra casa, no permetre que s'ensengués cap llum que es veyiés per fora de la casa, per si venia algú avió feixista, però tampoc ens visitaren.

En els primers moments del bombardeg s'ens avisá de que abandonésim de la casa de les ruïnes, fou tal el pànic que el vigilant de les ruïnes En. Joan Escrivá, feia dos dies que estava malalt al llit, i els seus familiars el feren eixecar, que me digué a mi per a fugir a una casa de pagés, lo quäl no vaig acceptar, ni vaig abandonar el meu puesto de responsabilitat, en cara que ells me dixerin sol; dien-los que si tenien por que podien marxar, els quäls s'ausentaren, emportansen roba, el sopar, inclús l'egüa, hi l'automobil, del servei de les ruïnes, tot fent vent de tramontana, però més tart al pensar que jo n'els vaig seguir retornaren a la casa el vigilant i la seva esposa, però no els fills. Com es de suposar se passá una mala nit, per el tragí dels milicians per traslladar les municions des de la casa al lloc dels canóns, no passant res mes que el pànic, fins molts habitants de L'Escala abandonaren la població per a internarse al interior per por de que vinguesin per terra o que bombardejesin la població, que no passa res mes fins un altre dia. A les dues de la matinada me vaig

retirar per descansar, fins a les set.

Dia 31 d'octubre de 1936

(...) En aquest dia a les 9 del matí se presentaren a la casa museu de les ruïnes, uns vint homes de la Vila de L'Escala, quins per ordre (de paraula) del Comité de L'Escala venien per incautar-se de les eines, o siguin cabassos, pics, pales, la via i les vagonetes, per a transportar terra i pedra per a construir un camí per a poder passar canóns i instal·larlos en la montanya anomenada Mongó, situada al costat sud-est de L'Escala junt al mar.

Al preguntar jo quí els enviaba me contestaren que el camarada Rafel Torres (contratista de les obres del museu de les ruïnes) qui no se presentá ni siquiera (Referent a la requisita dels homes i material per ordre del Comité vegis fins a la Pág 197, 227, 228, 235, 184 hasta 197) donar cap paper, ni avís del Dtr. Bosch, en la seva lletra rebuda el dia anterior Pág 182. Per dit motiu vaig dir que anés algú de dits homes en companyia del fill politic del vigilant de les ruïnes Francesch Clará, a L'Escala per a manifestar la meva petició, els quäls eu feren i al retornar de L'Escala, portaren el encarrec del camarada Torres, que sols demana les eines sense cap paper, se feu entrega de 13 cabassos, 11 pics, 9 caixes i un mall, dels quals tampoc feren cap rebut. De la via i vagonetes desistiren de dur-sen, degut a que el treball de transport el farien per ésser mes adequat al terreny en carros i carretilles.

Per la tarda se presentaren en comisió Josep Payet en nom de dit camarada Rafel Torres, per a que els entregués els trams de via i vagonetes.

